

ABRvS, 14-05-1996, nr. E03.95.1298

ABRvS 14-05-1996, ECLI:NL:RVS:1996:BL2454, m.nt. P.C.M. Heinen

Instantie	Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Datum	14 mei 1996
Magistraten	Drs Berg
Zaaknummer	E03.95.1298
Noot	P.C.M. Heinen
LJN	BL2454
Vakgebied(en)	Bestuursrecht algemeen (V) Staatsrecht / Decentralisatie
Brondocumenten	ECLI:NL:RVS:1996:BL2454, Uitspraak, Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, 14-05-1996;
Wetingang	Wmb art. 8.1 lid 1; Wmb art. 1.1 lid 1; Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer bijlage I

Essentie

Papegaaienhoudery is in casu een milieuvergunningplichtige inrichting.

Geen sprake van een bedrijfsmatige bedrijvigheid.

Wel van een bedrijvigheid in een omvang alsof zij bedrijfsmatig is. (Wymbritseradiel)

Samenvatting

De Afdeling is uit de stukken gebleken dat de verleende vergunning betrekking heeft op het houden en kweken van ongeveer 30 papegaaien, 9 kippen, 2 geiten en 10 schapen. Op het terrein van appellanten bevinden zich behalve een woonhuis, een schapenstalling, een geitenstalling, een kippenhok en een papegaaienverblijf met een grootte van ongeveer 23,5 bij 5,5 meter. Gelet op het verhandelde ter zitting moet het ervoor worden gehouden dat het hier met name gaat om vrij grote papegaaiensoorten.

Daargelaten de vraag of door appellanten papegaaien worden verhandeld, is de Afdeling niet gebleken dat ten aanzien van het kweken en houden van de genoemde papegaaien, kippen, geiten en schapen kan worden gesproken van een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie. In dit verband is evenmin gebleken van bedrijfsmatige, commerciële activiteiten, zoals het plaatsen van advertenties. Naar het oordeel van de Afdeling kan hierom het kweken en houden van deze dieren niet worden aangemerkt als bedrijfsmatige bedrijvigheid. Verder dient te worden gezien of de dieren worden gehouden in een

omvang alsof zij bedrijfsmatig is. Gelet op het soort en het aantal te houden dieren en de wijze waarop deze dieren gehuisvest zijn, waardoor er van een zekere continuïteit van de verrichte activiteiten, te weten het kweken en houden van dieren, kan worden gesproken, is de Afdeling met verweerders van oordeel dat in dit geval sprake is van een bedrijvigheid in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, als bedoeld in art. 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer.

Partij(en)

Uitspraak in het geschil tussen:

R. van Egmond en G.J. van Harrewijn, beiden te Greonterp (appellanten),
tegen

burgemeester en wethouders van Wymbritseradiel (verweerders).

Uitspraak

Bij besluit van 27 juni 1995, nr. 8–95, hebben verweerders aan G.J. van Harrewijn te Greonterp een vergunning onder voorschriften als bedoeld in artikel 8.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer verleend voor het oprichten en in werking hebben van een papegaaienhoudery op het perceel De Ryp 9 te Greonterp, kadastraal bekend gemeente Wymbritseradiel, sectie C, nummers 1092 en 1770 (gedeeltelijk).

(â€)

Tegen dit besluit hebben appellanten beroep ingesteld.

(â€)

Desgevraagd hebben verweerders een verweerschrift ingediend.

Appellanten hebben een memorie ingezonden.

Het geschil is op 1 april 1996 behandeld in een openbare zitting van een Enkelvoudige Kamer van de Afdeling, waarin appellanten, in de persoon van mevrouw H.C. van Harrewijn en G.J. van Harrewijn en vertegenwoordigd door mr F.J.M. Wolbers, en verweerders, vertegenwoordigd door G. Jonker, hun standpunten hebben toegelicht.

In rechte

In artikel 36, eerste lid, van de Wet op de Raad van State is, voor zover hier van belang, bepaald dat hoofdstuk 8 van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing is, indien bij de Afdeling beroep kan worden ingesteld.

Bij het bestreden besluit hebben verweerders een oprichtingsvergunning ingevolge de Wet milieubeheer verleend.

Hierbij hebben zij overwogen dat in de inrichting ongeveer 30 papegaaien in een speciaal papegaaienverblijf worden gehouden. Met de realisering van het papegaaienverblijf is een investering

van ongeveer f 20.000,— gemoeid, terwijl de prijs van deze papegaaien boven de f 1000,— per stuk ligt. Aanvrager heeft volgens verweerders medegedeeld de papegaaien ook te willen verhandelen. Hoewel een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie ontbreekt, concluderen verweerders dat de activiteiten een zodanige omvang hebben, dat zij boven het hobbymatige karakter uitstijgen. Er is derhalve sprake van een bedrijvigheid met een omvang alsof deze bedrijfsmatig was, zodat volgens verweerders sprake is van een vergunningplichtige inrichting in de zin van de Wet milieubeheer.

Appellanten kunnen zich met het bestreden besluit niet verenigen. Zij voeren hiertoe aan dat het houden van papegaaien niet vergunningplichtig is op grond van de Wet milieubeheer, aangezien er geen sprake is van een inrichting. De papegaaien worden slechts hobbymatig gekweekt en er is geen sprake van een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie. Ook worden er geen papegaaien verhandeld, zoals verweerders in het bestreden besluit stellen. Appellanten wensen door de vergunning in de toekomst niet te worden geconfronteerd met strengere milieu-eisen of klagende buurtbewoners. Bovendien zien zij niet in waarom voor de vergunning f 1750,— aan leges moet worden betaald, indien zij niet vergunningplichtig blijken te zijn. In hun memorie verwijzen appellanten nog naar een uitspraak van de Afdeling van 27 februari 1995, no. G05.93.2913, waarin de Afdeling het houden van 10 honden en 14 pups in een woning niet als inrichting in de zin van de Wet milieubeheer heeft aangemerkt. Gelet op deze uitspraak kan volgens appellanten het houden van 30 papegaaien in een papegaaienverblijf bij een woning evenmin als inrichting in de zin van de Wet milieubeheer worden aangemerkt.

De vraag die in dit geschil moet worden beantwoord luidt dan ook of ten tijde van het nemen van het bestreden besluit sprake was van een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer.

Ingevolge artikel 8.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer is het verboden zonder daartoe verleende vergunning een inrichting op te richten, te veranderen of de werking daarvan te veranderen dan wel in werking te hebben.

Onder het begrip inrichting dient op grond van artikel 1.1, eerste lid, van deze wet te worden verstaan: elke door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht.

In het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer zijn categorieën van inrichtingen aangewezen die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken en waarvoor een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer is vereist.

In categorie 8, onderdeel 8.1, onder a, van bijlage I bij dat besluit zijn vermeld de inrichtingen voor het kweken, fokken, mesten, houden, verhandelen, verladen of wegen van dieren.

Blijkens de Nota van toelichting bij genoemd besluit omvat categorie 8, onderdeel 8.1, onder a, alle inrichtingen waar op bedrijfsmatige wijze, dan wel in een omvang alsof zij bedrijfsmatig is, welke dieren dan ook worden gekweekt, gehouden, verladen, gewogen of verhandeld.

Zoals volgt uit de uitspraak van de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van 6 april 1994, nos. G05.93.2936/P90 en B05.93.1553 (...), vormt de continuïteit van de activiteiten een belangrijke factor bij de beantwoording van de vraag of die activiteiten plaatsvinden op bedrijfsmatige wijze of in een daarmee gelijk te stellen omvang. Verder acht de Afdeling, zoals ook uit de door appellanten aangehaalde uitspraak van de Afdeling van 27 februari 1995, no. G05.93.2913 (...), blijkt, de huisvesting van de dieren en het aantal te houden dieren van belang. Bij de beantwoording van de onderhavige vraag is naar het oordeel van de Afdeling ook het soort dieren dat wordt gehouden van belang.

De Afdeling is uit de stukken gebleken dat de verleende vergunning betrekking heeft op het houden en

kweken van ongeveer 30 papegaaien, 9 kippen, 2 geiten en 10 schapen. Op het terrein van appellanten bevinden zich behalve een woonhuis een schapenstalling, een geitenstalling, een kippenhok en een papegaaienverblijf met een grootte van ongeveer 23, 5 bij 5,5 meter.

Gelet op het verhandelde ter zitting moet het er voor worden gehouden dat het hier met name gaat om vrij grote papegaaiensoorten.

Daargelaten de vraag of door appellanten papegaaien worden verhandeld, is de Afdeling niet gebleken dat ten aanzien van het kweken en houden van de genoemde papegaaien, kippen, geiten en schapen kan worden gesproken van een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie.

In dit verband is evenmin gebleken van bedrijfsmatige commerciële activiteiten, zoals het plaatsen van advertenties.

Naar het oordeel van de Afdeling kan hierom het kweken en houden van deze dieren niet worden aangemerkt als bedrijfsmatige bedrijvigheid.

Verder dient te worden gezien of de dieren worden gehouden in een omvang alsof zij bedrijfsmatig is.

Gelet op het soort en het aantal te houden dieren en de wijze waarop deze dieren gehuisvest zijn, waardoor er van een zekere continuïteit van de verrichte activiteiten, te weten het kweken en houden van dieren, kan worden gesproken, is de Afdeling met verweerdere van oordeel dat in dit geval sprake is van een bedrijvigheid in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer.

Ten aanzien van de door appellanten aangehaalde uitspraak merkt de Afdeling nog op dat in die zaak voor de in de woning gehouden honden geen specifieke voorzieningen waren getroffen en dat het in de onderhavige situatie gehouden soort en aantal dieren niet is te vergelijken met de in de door appellanten genoemde zaak gehouden dieren.

Verweerdere hebben naar het oordeel van de Afdeling terecht geoordeeld dat sprake is van een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, zodat in dit opzicht de gevraagde vergunning terecht is verleend.

Hetgeen appellanten hebben aangevoerd met betrekking tot het in de toekomst geconfronteerd kunnen worden met strengere milieu-eisen of klagende buurtbewoners en het voor de vergunning betalen van f 1750,- aan leges, kan niet tot een andere opvatting leiden.

Gelet op het vorenstaande is het beroep van appellanten ongegrond.

De Afdeling acht geen termen aanwezig om toepassing te geven aan artikel 8:75 van de Algemene wet bestuursrecht.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State;

Recht doende in naam der Koningin:

verklaart het beroep van appellanten ongegrond.

Noot

Auteur: P.C.M. Heinen

Naschrift:

1. Deze uitspraak en de uitspraak van 16 februari 1996, nr. E03.95.0189 van de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State (Gst. 1996, 7040, nr. 8) hebben betrekking op een van de kernbegrippen uit het milieurecht, namelijk het inrichtingsbegrip.

2. De Wet milieubeheer (Wm) bevat in tegenstelling tot de voormalige (grotendeels sectorale) milieuwetgeving een definitie van het begrip inrichting. Art. 1.1, lid 1, Wm verstaat onder een inrichting: 'Elke door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht'. In deze definitie klinkt de oude hinderwetjurisprudentie door, met name betreffende de passage: 'bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was' (zie voor deze jurisprudentie hierna onder 6). De wetgever heeft deze passage met zoveel woorden opgenomen om te voorkomen dat er allerlei activiteiten in particuliere huishoudens onder het inrichtingsbegrip zouden kunnen vallen (vgl. o.a.: EK 1991–1992, 21087, nr. 154a, p. 12). Dit neemt overigens niet weg dat ook activiteiten die in de hobbysfeer liggen en a prima vista niet bedrijfsmatig lijken onder het inrichtingsbegrip kunnen vallen en derhalve vergunningplichtig of — indien niet vergunningplichtig — meldingplichtig kunnen zijn (zie: respectievelijk art. 8.1 en art. 8.40 Wm). Over het in dit verband relevante onderscheid tussen hobby en bedrijf kom ik verderop nog te spreken.

3. Uit art. 1.1, lid 1, in samenhang met lid 4 Wm, volgt dat uitsluitend de inrichtingen die ingevolge het Inrichtingen- en vergunningbesluit milieubeheer (Stb. 1993, 50; lvb) als zodanig zijn aangewezen, onder de werking van de Wm vallen en de krachtens die wet gestelde regels. Daarbij geldt een belangrijke premisse: indien er geen sprake is van een door de mens bedrijfsmatig ondernomen activiteit, het een en ander zoals bedoeld in art. 1.1, lid 1, Wm, komt men namelijk aan een lvb-toets in het geheel niet toe.

4. Zoals ik zo-even al heb aangegeven, kent de Wm naast de vergunningplicht de mogelijkheid tot het stellen van algemene regels voor bepaalde categorieën van inrichtingen op grond van een AMvB (zie: art. 8.40 Wm). Deze algemene regels komen dan in de plaats van een vergunningplicht. Het Besluit horecabedrijven milieubeheer (Stb. 1992, 298) is hiervan een voorbeeld. Daarnaast kent de Wm de mogelijkheid van algemene regels zonder dat de vergunningplicht vervalt (zie: art. 8.44 Wm) en ook nog de zogenaamde instructie-algemene regels (zie: artt. 8.45 en 8.46 Wm). Een uitwijding hierover valt buiten het bestek van dit naschrift. Het lijkt mij zinvoller om nu eerst de uitspraak van de Afdeling over de papegaaierij maar eens onder de loep te nemen. Ter informatie van de lezer diene daarbij het volgende. Als vergunningplichtige inrichting omschrijft Categorie 8, onderdeel 8.1, onder a, van bijlage I, lvb de inrichting voor het kweken, fokken, mesten, houden, verhandelen, verladen of wegen van dieren. Blijkens de toelichting op bijlage I omvat Cat. 8.1, sub a, alle inrichtingen waar op bedrijfsmatige wijze welke dieren dan ook worden gekweekt, gefokt etc. Dit is een veel ruimere omschrijving dan die van art. 1, onder XXIV, van het voormalige Hinderbesluit. Daarin werd gerept van inrichtingen bestemd tot het bedrijfsmatig houden van mestkalveren, meststieren, varkens, paarden, dieren om de pelzen, pluimvee of konijnen. Daarmee zou de onderhavige papegaaierij voorheen niet vergunningplichtig zijn geweest.

5. Onder Cat. 8, onder 8.1, onder a, van bijlage I, lvb kan — gelet op de ruime categorie-omschrijving — dus ook een papegaaierij vallen, mits, om de kernoverwegingen van de Afdeling maar meteen bij de kop te nemen, er — kort samengevat — sprake is van:

a) hetzij een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie betreffende het houden van dieren;

b) hetzij het houden van dieren in een omvang alsof het bedrijfsmatig is.

Deze criteria sluiten nauw aan bij de elementen 'bedrijfsmatig' en 'in een omvang alsof zij bedrijfsmatig is' uit de definitie van art. 1.1, lid 1, Wm. De desbetreffende definitie is — zoals gezegd — zo ruim dat daaronder vrijwel iedere bedrijfsmatige activiteit valt die in het spraakgebruik als zodanig wordt aangemerkt. Ook activiteiten die niet per se bedrijfsmatig worden uitgevoerd, maar een uit de hand gelopen hobby vormen, kunnen als een inrichting worden beschouwd in geval zij een omvang hebben alsof zij bedrijfsmatig zijn. Bij deze criteria kan nog een aantal opmerkingen worden gemaakt.

Ad a)

Het plaatsen van commerciële advertenties kan een indicatie opleveren voor een bedrijfsmatige exploitatie. Dat er iets aan de verkoop van de dieren wordt verdiend, speelt evenwel geen doorslaggevende rol bij de vraag of er met de desbetreffende dieren bedrijfsmatig wordt omgesprongen. Dit leid ik af uit de talrijke jurisprudentie van de Afdeling en haar Voorzitter over hondenkennels en maneges (zie voor een uitgebreid overzicht hiervan punt 6). Het wordt pas bedrijfsmatig, indien bij de verkoop van de dieren wezenlijke inkomsten worden verworven c.q. een winstoogmerk vooropstaat. De Afdeling neemt hierbij de verhouding tussen kosten en opbrengsten in aanmerking (kosten/baten-analyse) alsmede een eventuele uitdrukkelijke intentie om winst te maken. Het aantal dieren lijkt in dit kader van betrekkelijke betekenis te zijn. Er kan immers sprake zijn van een bedrijfsmatig houden van dieren ook al gaat het om een gering aantal dieren.

Ad b)

Dit criterium betekent dat ook hobby-activiteiten een milieuvergunningplichtige inrichting kunnen opleveren. Uit de hinderwetjurisprudentie zijn voorbeelden bekend waar een particuliere benzine-opslag, een hobbymatige houtbewerking en het sleutelen aan auto's en crossmotoren uit liefhebberij als inrichting dienden te worden aangemerkt. In dit verband speelt het aantal dieren (de omvang) weer een belangrijke rol. De Afdeling heeft in het verleden het aantal door een 'particulier' gehouden dieren vergeleken met de aantallen die professionele fokkers gewoon zijn te houden. Een andere factor die een rol kan spelen bij de omvangtoets betreft het soort dieren. Daarbij lijkt de Afdeling rekening te houden met de (potentiële) milieubelasting (gevaar, schade of hinder) die de desbetreffende dieren kunnen veroorzaken. Papegaaien kunnen notoire lawaaimakers zijn. Verder betreft de Afdeling bij haar afwegingen de wijze waarop de dieren zijn gehuisvest. Indien er ten behoeve van de dieren specifieke voorzieningen (een speciaal onderkomen, bijvoorbeeld een hondenren of kooi) zijn getroffen, kan dat een aspect zijn dat duidt op een (naar omvang) bedrijfsmatig karakter van de activiteiten. Wanneer de dieren op een normale wijze, dat wil zeggen als 'gewone' huisdieren zijn gehuisvest, duidt dat weer eerder op een (naar omvang) niet-bedrijfsmatig omgaan met dieren. Voorts vormt de continuïteit en de frequentie van de activiteiten een belangrijke factor bij de beantwoording van de vraag of de activiteiten al dan niet (naar omvang) een bedrijfsmatig karakter hebben. Als bijvoorbeeld de dieren een zodanige leeftijd hebben bereikt dat hun aantal door een natuurlijk verloop c.q. overlijden gestaag afneemt en er geen nieuwe dieren meer bijkomen, zal minder snel van een bedrijfsmatig karakter van de activiteiten gesproken kunnen worden. Ook kortlopende of incidentele activiteiten zijn niet zonder meer milieuvergunningplichtig. Stijgen de activiteiten in omvang uit boven het hobbymatige karakter, dan wordt door de Afdeling al snel aangenomen dat er sprake is van een bedrijvigheid met een omvang alsof deze bedrijfsmatig is.

6. Aan de hand van de door de Afdeling geformuleerde criteria en de voor haar daarbij van belang zijnde factoren zal in het concrete geval bepaald moeten worden of er een milieuvergunning is vereist.

De jurisprudentie van de Afdeling en haar Voorzitter brengt mij tot de conclusie dat zij niet snel tot een oordeel zullen komen dat er geen sprake is van een inrichting. Zie voor de desbetreffende 'dierenjurisprudentie': Vz. AbRS 19 augustus 1993, Milieurechtspraak 1994, nr. 9, Vz. AbRS 6 april 1994, Gst. 7008, 10, met naschrift van R. Uylenburg; Vz. AbRS 25 mei 1994, AB 1995, nr. 171 met noot van Th.G. Drupsteen (schaapskooi met schaapskudde vormt een inrichting); AbRS 31 juli 1995, M en R 1996, nr. 70 met noot van G.H. Addink; AbRS 27 februari 1995, Milieurechtspraak 1995, nr. 7; AbRS 27 februari 1995, Gst. 7008, 10 met naschrift van R. Uylenburg; AbRS 21 april 1995, Milieurechtspraak 1995, nr. 38 en Nieuwsbrief BABM 1995-69; Vz. AgvbRS 6 september 1993, Milieurechtspraak 1994, nr. 12, Nieuwsbrief BABM 1993-59 en Vz. AbRS 4 maart 1994, Gst. 6992, 10 met naschrift van R. Uylenburg. Voor relevante literatuur, onder andere over de voormalige hinderwetjurisprudentie, zij verwezen naar: L. Bomhof, Praktijkboek milieu, losbladig, Kluwer, deel 3, D-8, Hinderwet, p. 1 t/m 11, en zijn bijdrage: De invloed van de jurisprudentie op de Hinderwet, in: M.V.C. Aalders en N.S.J. Koeman (red.), Ontwikkelingen in het milieurecht, Zwolle 1987, p. 94 e.v.; F.P.C.I. Tonnaer, Handboek van het Nederlands milieurecht, boek I, Utrecht 1994, p. 593 e.v.; G.H. Addink, Milieurechtspraak, Alphen aan den Rijn 1991, p. 93 e.v.; W. Brussaard e.a. (red.), Milieurecht, derde druk, Zwolle 1993, p. 105 e.v.; E.N. Neuerburg en P. Verfaillie, Schets van het Nederlands Milieurecht, vierde druk, Alphen aan den Rijn 1995, p. 236 e.v. en zie voor kritiek op het inrichtingsbegrip nog: H.J.M. Besselink, H.Ae. Uniken Venema en M. Verbree, Een complexe vergunning voor zelfstandige bedrijven, M en R 1996, p. 39 t/m 43.

7. Wellicht is het voor de lezer nog van belang om te weten dat bij de beoordeling van de aanvraag ook het niet-bedrijfsmatig c.q. hobbymatig houden van dieren moet worden betrokken, voor zover deze dieren in een inrichting worden gehouden die als geheel hoe dan ook milieuvergunningplichtig is vanwege een andere activiteit (zie: AbRS 17 maart 1995, E03.94.0642, Handleiding Milieuwetgeving, Samsom H.D. Tjeenk Willink, losbladig, jurisprudentie, art. 1.1, lid 1, Begrip inrichting, 'Bedrijvigheid en bedrijfsmatig', p. 12).

8. Dan kom ik nu toe aan een korte bespreking van de uitspraak van de Afdeling betreffende de vrouwensociëteit. Blijkens de Nota van Toelichting op bijlage I, Cat. 18.1, Ivb, is met de ruime omschrijving van deze categorie beoogd de gehele bedrijfstak die naar spraakgebruik als horeca wordt aangemerkt, onder de werking van de Wet milieubeheer te brengen. Daardoor vallen ook sociaal-culturele instellingen, zoals ontmoetingscentra of buurthuizen (de onderhavige vrouwensociëteit) onder deze categorie-omschrijving. Nadat de Afdeling aldus heeft uitgemaakt dat hier sprake is van een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, geeft zij een antwoord op de vervolgvraag of in een inrichting als bedoeld in deze categorie 'in hoofdzaak' activiteiten plaatsvinden in de zin van het Besluit horecabedrijven milieubeheer. Naar het oordeel van de Afdeling dienen daarbij uitsluitend de activiteiten in aanmerking te worden genomen die gevolgen kunnen hebben voor het milieu buiten de inrichting. Dit doet denken aan het criterium van art. 2, lid 1, van de voormalige Hinderwet: 'Het is verboden inrichtingen die daarbuiten gevaar, schade of hinder kunnen veroorzaken (...)'. Het schenken en nuttigen van dranken wordt door de Afdeling als hoofdzaak gezien en dat de samenkomende mensen in de inrichting met elkaar tevens gesprekken voeren en dergelijke, beschouwt zij slechts als een bijzaak. Op deze grond valt de inrichting onder het bereik van het Besluit horecabedrijven milieubeheer. Volgens mij heeft de Afdeling zich bij haar oordeel ook laten leiden door het feit dat een vrouwensociëteit wat milieugevolgen betreft vergelijkbaar is met een horeca-inrichting.

9. De Afdeling heeft al eerder een aantal uitspraken gedaan over wat er onder een vast aangebrachte dansvloer als bedoeld in art. 1, eerste lid, onder 1T, van het Besluit horecabedrijven milieubeheer moet

worden verstaan. Voor het gemak van de lezer heb ik hieronder de mij bekende uitspraken op een rij gezet:

— AbRS 29 december 1994, Milieurechtspraak 1995, nr. 14. In casu was de vraag aan de orde of er sprake was van een vast aangebrachte dansvloer van meer dan 10 m². In een cafébedrijf is een parketvloer aanwezig van meer dan 10 m². Deze parketvloer werd maar af en toe gebruikt als dansvloer. Doorgaans lag de vloer onder een biljarttafel met een rubberen kleed erover. Dit kleed was evenals het biljart zelf niet eenvoudig te verwijderen. Onder die omstandigheden merkte de Afdeling de parketvloer niet als een vast aangebrachte dansvloer aan.

— AbRS 4 maart 1994, ABKort 1994, nr. 283. De in een hotel annex restaurant annex congrescentrum aanwezige parketvloer, die slechts af en toe als dansvloer werd gebruikt, maar overigens voor andere doeleinden, viel in casu niet aan te merken als een vast aangebrachte dansvloer in de zin van het Besluit horecabedrijven milieubeheer.

— AbRS 14 september 1995, Milieurechtspraak 1995, nr. 59. Een restaurant met feestzalen beschikte over een dansvloer met een oppervlakte van meer dan 10 m². Omdat deze dansvloer evenwel slechts incidenteel, dat wil zeggen maximaal 12 maal per jaar, tijdens bruiloften en partijen dienst deed als dansvloer, viel de desbetreffende inrichting volgens de Afdeling onder het Besluit horecabedrijven milieubeheer.

— AbRS 7 april 1995, Milieurechtspraak 1995, nr. 18. Het ging in dit geval om een mobiele dansvloer van losse elementen die geen vaste verbinding had met de onderliggende vloer; de elementen waren van buiten de inrichting afkomstig en werden 15 à 20 keer per jaar aangebracht. Onder deze omstandigheden kon er volgens de Afdeling geen sprake zijn van een vast aangebrachte dansvloer.

— AbRS 16 februari 1996, Milieurechtspraak 1996, nr. 9. Een ten behoeve van incidentele dansavonden gebruikte vloer kan niet worden aangemerkt als een vast aangebrachte dansvloer in de zin van het Besluit horecabedrijven milieubeheer.

Mr P.C.M. Heinen